

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2018. március 21.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2018/0063 (COD)

7403/18
ADD 3

JAI 245
JUSTCIV 69
EF 85
EJUSTICE 18
ECOFIN 270
DRS 15
COMPET 176
EMPL 120
SOC 160
CODEC 427
IA 74

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Jordi AYET PUIGARNAU igazgató
Az átvétel dátuma:	2018. március 14.
Címzett:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	SWD(2018) 76 final Part 1/2
Tárgy:	BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM A HATÁSVIZSGÁLAT VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA A nemteljesítő hitelek másodlagos piacának fejlesztése a harmadik felek által végzett hitelgondozás és a hitelátruházás előtt álló indokolatlan akadályok felszámolása révén (1. rész) valamint Bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítés (2. rész) amely a következő dokumentumot kíséri Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE a hitelgondozókról, a hitelfelvásárlókról és a biztosítékok érvényesítéséről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az SWD(2018) 76 final számú dokumentum 1/2 részét.

Melléklet: SWD(2018) 76 final Part 1/2

Brüsszel, 2018.3.14.
SWD(2018) 76 final

PART 1/2

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM
A HATÁSVIZSGÁLAT VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

**A nemteljesítő hitelek másodlagos piacának fejlesztése a harmadik felek által végzett
hitelgondozás és a hitelátruházás előtt álló indokolatlan akadályok felszámolása révén
(1. rész)**

valamint

Bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítés (2. rész)

amely a következő dokumentumot kíséri

**Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE
a hitelgondozókról, a hitelfelvásárlókról és a biztosítékok érvényesítéséről**

{COM(2018) 135 final} - {SWD(2018) 75 final}

Vezetői összefoglaló
Hatásvizsgálat: A nemteljesítő hitelek másodlagos piacának fejlesztése a harmadik felek által végzett hitelgondozás és a hitelátruházás előtt álló indokolatlan akadályok felszámolása révén
A. A fellépés szükségessége
Miért? Milyen problémát kell megoldani?
A nemteljesítő hitelek állománya a pénzügyi és az államadósság-válság, valamint az azokat követő recessziók nyomán az uniós bankszektor több szegmensében jelentős mértékben felhalmozódott. A nemteljesítő hitelek magas szintje befolyásolja a pénzügyi stabilitást, mivel károsan hat az érintett intézmények jövedelmezőségére és – végső soron – életképességére, valamint a banki hitelezés csökkenése révén hatással van a gazdasági növekedésre. Ennek eredményeként a nemteljesítő hitelek negatív hatással vannak a bankunió működésére és a tőkepiaci unió létrehozására. Az európai nemteljesítő hitelek jelentette kihívások további kezelése érdekében „Az európai nemteljesítő hitelek kezelésére vonatkozó cselekvési terv” című dokumentum számos intézményt felszólít a megfelelő intézkedések meghozatalára. E téren az egyik legfontosabb szakpolitikai törekvés a nemteljesítő hitelek másodlagos piacainak kialakítása és fejlesztése, különösen a nemteljesítő hitelek bankoktól más szervezetekre történő átruházását akadályozó tényezők felszámolása, valamint a hitelgondozókra vonatkozó követelmények egyszerűsítése és harmonizálása. Mivel a nemteljesítő hitelek másodpiacán kevés nem banki intézmény van jelen, a kereslet korlátozott, a verseny gyenge és az ajánlati árak alacsonyok, ez pedig nem ösztönzi a bankokat a nemteljesítő hitelek eladására. A nemteljesítő hitelek potenciális felvásárlóit egyebek mellett az tartja vissza a piacra való belépéstől, hogy a közelmúltig gyakorlatilag a legtöbb uniós tagállam piacáról hiányoztak a harmadik félként működő hitelgondozók, és ahol jelen is vannak, ott is csak szűk piaci szegmensekben tevékenykednek.
Mi a kezdeményezés várható eredménye?
A tagállamok jelentősen különböző szabályokat alkalmaznak a bankoktól nemteljesítő hiteleket vásárló harmadik felekre és a hitelgondozási szolgáltatásokra, amely szabályok korlátozzák a nemteljesítő hitelek szabad áramlását és a harmadik országbeli befektetők befektetési lehetőségeit. Az általános cél a nemteljesítő hitelek iránti kereslet ösztönzése. Ezt a piacralépési korlátok csökkentésének eredményeként létrejövő szélesebb befektetői bázis és a befektetők közötti verseny erősítése révén kívánja elérni a kezdeményezés. A hitelgondozók határokon átnyúló terjeszkedésének megkönnyítése lehetővé tenné számukra, hogy kihasználják a méretgazdaságosságot, versenybe szálljanak a határokon átnyúló üzleti lehetőségekért, és szolgáltatásaikat alacsonyabb áron kínálják a nemteljesítő hitelek nem banki befektetőinek. A harmadik országbeli vállalkozások markánsabb részvétele tovább erősítené a versenyt a nemteljesítő hitelek árára és a hitelgondozási díjakra gyakorolt hatását. Ugyanakkor biztosítani kell, hogy a hitelfelvevő jogai sértetlenek maradjanak abban az esetben, ha egy hitelt banktól nem bankra ruháznak át.
Milyen többletértéket képvisel az uniós szintű fellépés?
Uniós szintű intézkedések hiányában a nemteljesítő hitelek és a hitelgondozók nemzeti piacai továbbra is széttagoltak és fejletlenek maradnak. Bár az egységes piaci keret nem számolná fel teljes mértékben a szétaprózottságot, az uniós intézkedések előmozdítanák mind a befektetők, mind a hitelgondozók határokon átnyúló terjeszkedését, ami így csaknem közös uniós befektetői bázis létrejöttét eredményezné. Az uniós szintű fellépés további hozzáadott értéke, hogy arra ösztönzi a tagállamokat, hogy aktívabban lépjenek fel a piacra lépést akadályozó szabályozási korlátok csökkentése terén, bár a nemzeti szinten összehangolatlan szakpolitikai intézkedések csak súlyosbítanák a piac jelenlegi széttagoltságát.

B. Megoldások
Milyen jogalkotási és nem jogalkotási szakpolitikai alternatívák merültek fel? Van-e előnyben részesített megoldás? Miért?
A nemteljesítő hitelek magas állományával rendelkező országokban a piacra lépés legjelentősebb akadályainak felszámolására hivatott, nem kötelező erejű közös elvek kidolgozása csökkentheti a nemteljesítő hitelek átruházására és a hitelgondozásra vonatkozó tagállami korlátozásokat ott, ahol erre a leginkább szükség van, de nem járul hozzá meg az egységes piac megteremtéséhez. Egy olyan irányelv, amely lehetővé teszi a piaci

szereplők határokon átnyúló működését (passzportálás), növelheti a nemteljesítő hitelek befektetői bázisát és a hitelgondozási piacon folyó versenyt, miközben lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a nemzeti sajátosságoknak megfelelően tovább finomítsák a szabályozást. Egy uniós rendelet keretében létrehozott egységes szabálykönyv, amely biztosítja a határokon átnyúló működést, és kiterjed a befektetők és a hitelgondozók piacralépési és magatartási szabályaira, a legjobb megoldás lenne a nemteljesítő hitelek befektetői bázisának gyors növelésére és az Unió-szerte, de különösen egyes tagállamokban problémát jelentő jelenlegi magas nemteljesítő hitelállomány csökkentésére. Az egységes szabálykönyv biztosítaná a leginkább egy egységes piac kialakítását, azonban adott esetben növelné a piacra lépés költségeit azokban a tagállamokban, ahol a piacra lépés jelenleg egyszerű, továbbá e szabálykönyvet oly módon kellene kialakítani, hogy a lehető legkisebbre csökkentse a vele járó további akadályokat. Az előnyben részesített lehetőség egy kötelező erejű jogi eszköz, amely harmonizálja a nemteljesítő hitelek felvásárlóira és a hitelgondozókra vonatkozó belépési és magatartási szabályokat. Az, hogy ezt rendelet vagy irányelv formájában kell-e megtenni, a szakpolitikai preferenciáktól függ, és attól, hogy a leghatékonyabb intézkedés vagy egy olyan intézkedés kap-e prioritást, amely több teret enged a tagállami szabályozásnak.

Ki melyik alternatívát támogatja?

Míg a nyilvános konzultációra adott válaszok túlnyomó többsége megerősíti, hogy a nemteljesítő hitelek másodlagos piacának jelenlegi mérete, likviditása és szerkezete akadályt jelent a nemteljesítő hitelek kezelése és szanálása szempontjából az EU-ban, és a válaszadók többsége támogatja a nemteljesítő hitelekre vonatkozó uniós keretrendszer létrehozását, az ezzel szemben állást foglaló kisebbség aránya is jelentős (majdnem egyharmad). Jelentős többség támogatja ugyanakkor hitelgondozókra vonatkozó uniós keretrendszer kialakítását. E tekintetben elenyésző nagyságú a kezdeményezést ellenző vagy tartózkodó kisebbség. A hitelgondozók uniós keretrendszerét támogató válaszadók csaknem kivétel nélkül úgy vélik, hogy a keretnek ki kell terjednie egy engedélyezési rendszerre, és a válaszadók mintegy fele szerint a hitelgondozók felügyeletére is. Számos hozzászóló sürgette az adatokhoz való hozzáférésre és az adatok átláthatóságának javítására irányuló intézkedések bevezetését.

C. Az előnyben részesített alternatíva hatásai

Melyek az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor a főbb lehetőségek) előnyei?

Valamennyi szakpolitikai alternatíva csökkentené a nemteljesítő hitelek vásárló befektetők és a hitelgondozók belépési költségeit, és arra ösztönzi a befektetőket, hogy az uniós piac alulfejlett szegmenseire is kiterjesszék tevékenységüket. Ha az alternatívák lehetővé teszik, hogy a nemteljesítő hitelek befektetői és a hitelgondozók az EU egész területén működjenek, a verseny intenzívebbé válik, ami a nemteljesítő hitelek másodpiacán magasabb ajánlati árakat és alacsonyabb hitelgondozói díjakat eredményez. A hitelgondozók számára az egységes piacon elérhető méretgazdaságossági előnyök kiaknázása jelent kedvező lehetőséget. A hatások számszerűsítésére csak erősen hozzávetőleges jelleggel van lehetőség, mivel a rendelkezésre álló adatok nem kielégítőek, és a rendelkezésre álló módszertan minden egyes lépése megkérdőjelezhető. A becslések szerint a fellépés jelentős hatást gyakorolhat a nemteljesítő hitelek értékesítésére, amely az EU egészét tekintve a jelenlegi évi mintegy 100 milliárd EUR-ról egy évet követően 103–115 milliárd EUR-ra nőhet, a választott szakpolitikai alternatívától függően. Az intézkedések egyes tagállamokban fél százalékpontos nagyságrendben csökkenthetik a nemteljesítő hitelek arányát. Mivel a különböző szakpolitikai alternatívák az értékesítő bankot, a potenciális vevőt, a hitelgondozót és a végső adóst magában foglaló szűk körre vonatkoznak, a kiváltott fő hatás ezen érdekelt feleket is érinti.

Milyen költségekkel jár az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor milyen költségekkel járnak a főbb lehetőségek)?

A jogszabályok szükséges átdolgozása és azok végrehajtása egyszeri költségekkel jár uniós és nemzeti szinten. Egyes tagállamokban növekedhet a nemteljesítő hitelek vásárló befektetők és/vagy a hitelgondozók által benyújtott működési engedélykérelmek száma, ami magasabb adminisztrációs költségekkel jár, amennyiben az engedélyezési eljárásért felszámított díjak nem fedezik teljes mértékben ezeket a költségeket. Az adatok hiánya és a rendelkezésre álló néhány adat heterogenitása nem teszi lehetővé a költségek becslését. Közvetlen környezeti hatások nem várhatók.

Hogyan érinti a fellépés a vállalkozásokat, köztük a kis- és középvállalkozásokat és a mikrovállalkozásokat?

A nem teljesítő hitelek vásárló kisebb befektetők és a kisebb hitelgondozók az arányosnál nagyobb mértékben részesülnének az előnyökből, mivel esetükben összes költségükhöz viszonyítva nagyobb mértékben

csökkennek a jogszabályi megfelelési költségek. A nagymértékben eladósodott kkv-kra gyakorolt hatás az egyes hitelgondozók magatartásától függ. Lehet olyan hitelgondozó, amely a bankoknál jobban segíti őket hitelek megfelelőbb visszafizetési profiljának kialakításában, más hitelgondozók azonban a bankoknál is szigorúbb módon kezelhetik a meglévő hitelfelvevői jogokat. Mindent összevetve, a kkv-szegmens egészére nézve pozitív lenne, ha a bankok nagyobb mértékben lennének képesek a hitelek értékesítése révén megtisztítani mérlegüket a nemteljesítő hitelektől, mivel ez teret engedne az életképes vállalatoknak történő hitelezés bővítéséhez.

Jelentős lesz-e a tagállamok költségvetésére és közigazgatására gyakorolt hatás?

A fellépés várhatóan nem gyakorol jelentős hatást a tagállamok költségvetésére és közigazgatására. A megfelelési költségek célzott csökkentése csökkentheti a közszféra adminisztratív terheit.

Lesznek-e egyéb jelentős hatások?

Bár a végső adós és az adósság birtokosa közötti jogi kapcsolat a nemteljesítő hitelek banktól egy nem banki befektetőre történő átruházásával nem változik, a nyilvános konzultáció válaszadóinak többsége úgy véli, hogy a harmadik fél hitelgondozók bevonása gyengíti az adósokat jelenleg védő jogi garanciákat. Tekintve, hogy egyes tagállamokban jelenleg is léteznek a hitelgondozókra vonatkozó, a hitelfelvevő fogyasztókat védő szabályok, célszerű lenne, ha az uniós keretrendszer is tartalmazna biztosítékokat a hitelfelvevői jogok tekintetében.

D. További lépések

Mikor kerül sor a szakpolitikai fellépés felülvizsgálatára?

A Bizottság programot dolgoz ki a kezdeményezés eredményeinek, kimeneteinek és hatásainak nyomon követésére. A nyomonkövetési program meghatározza az adatok és egyéb szükséges bizonyítékok gyűjtésének módját. A vonatkozó adatok begyűjtése és az alkalmazott mutatók alapján a Bizottság a hatálybalépés után öt évvel elvégzi a kezdeményezés értékelését.